

Knobbelzwaan *Cygnus olor*

Grote zwaan met een lange, slanke hals, kleine kop en orangerode snavel met aan de basis een zwarte knobbel. Verkleed geheel wit tot crèmewit.

Foto: Ewoud van der Ploeg

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Waar de soort (mogelijk) broedt alleen in de periode van half september tot half maart. De knobbelzwaan broedt binnen 100 m van het water, meestal op de oever, in riet of andere vegetatie in of nabij het water.
Schonen	Zie gedragscode, aanvullend: Als onder maaien.
Baggeren	Zie gedragscode, aanvullend: Als onder maaien.
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	-
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	Zie gedragscode Waar de soort (mogelijk) broedt alleen in de periode van half september tot half maart. De knobbelzwaan broedt binnen 100 m van het water, meestal op de oever, in riet of andere vegetatie in of nabij het water.
Slopen kunstwerken/gebouwen	Zie gedragscode, aanvullend: Als onder verwijderen bovengrond.
Bouwactiviteiten	Zie gedragscode, aanvullend: Als onder verwijderen bovengrond.
Afdammen/dempen/vergraven	Zie gedragscode, aanvullend: Als onder verwijderen bovengrond.
Leefgebied	Broedt langs vrijwel alle typen open water. In de winter in groepen op grote open wateren.
Gebruik van het leefgebied	Jaarrond te vinden op (grote) open wateren. In het broedseizoen worden kleinere wateren en oeverzones opgezocht. Maakt in de buurt van water een grondnest van plantenmateriaal. Deze wordt soms jaren achtereen gebruikt.
Voornaamste voedselbronnen	Gras en waterplanten.
Leefwijze door het jaar heen	De broedperiode loopt van midden maart tot midden september, maar de knobbelzwaan kan in grote steden in de wintermaanden tot broeden komen. Vanaf midden maart balts, van begin april-midden september nesten en paren met jongen. Komt in het broedseizoen wijd verspreid voor. Daarbuiten voornamelijk aanwezig op grote wateren.

- soort niet broedend
- mogelijk broedgeval
- broedgeval waarschijnlijk/zeker

Vervolg

Knobbelzwaan *Cygnus olor*

Locatie nest	Binnen 100 m van water, meestal op de oever, in riet of in vegetatie in of nabij water.
Aanbevelingen	-
Belang waterschapspopulaties	Groot nationaal belang
Verspreiding binnen Nederland	In Nederland algemeen. Buiten het broedseizoen voornamelijk in de kustprovincies, rond het IJsselmeer en in het rivierengebied.
Rode lijst	-
Beschermingsstatus Vogelrichtlijn	-
FF-wet	Strengbeschermd, gelijkgesteld aan tabel 3
Bronnen	Literatuur: van de Kam <i>et al.</i> , 1999; LNV, 2009; Snow & Perrins, 1998; SOVON, 2002. Websites: www.minlnv.nl ; www.nederlandsesoorten.nl ; www.bto.org

